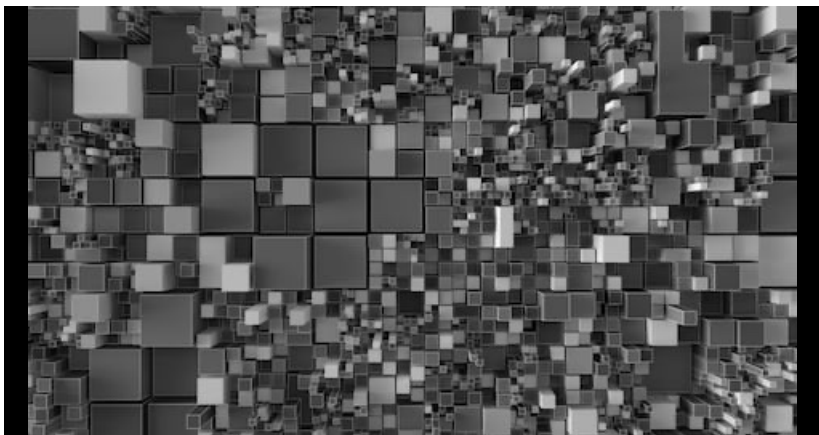

Finnes det noe godt eksempel på at mennesker utvikler seg biologisk— innenfor/utover de mulighetene som biologien gir? Jeg inviterer til å ta i betraktning et logisk-historisk paradoks: *om mennesket lyktes med å simulere seg selv, så ville det ikke lengre være det samme mennesket!*

Idet det lyktes ville mennesket ha utviklet seg til en skapning som faktisk har simulert seg selv, hvilket det ikke var tidligere. Dette er den historiske siden. Den logiske siden ligger i Gödels paradoks: et aksiomatisk deduktivt system, som en geometri, vil før eller siden motsi/overskride seg selv.

Med denne forståelsen kan geometriske sondringer— av den typen vi finner hos Spinoza— utgjøre en biologisk-logisk kombinasjon i evolusjon: altså, vesentlig et kroppslig fenomen, med nedslagsfelt i menneskets utvikling som tenkende kropp. Altså et støttelegeme eller et læringslegeme.

Prosessene som interesserer meg foregår innenfor rammen av noen yttergrenser: mht. fermentering forgår den f.eks. i et bestemt tidsrom og noen øvre og nedre temperaturgrenser. Dette er blitt spesielt interessant nå fordi vi må selv lære å utvikle oss innenfor noen nye yttergrenser.

I C19-tid har disse grensene vært: den virale smittesonen og den digitale kontaksonen. Det er i grenselandet mellom de to at vi har levd og utviklet oss den siste tiden. Dersom vi utvider smittesonen til kontaminerte og ubeboelige deler av jorden, har denne tiden gitt et nytt allment fokus.

Altså en global læringssituasjon på et område som tidligere innebar at man var miljøforkjemper og/eller hadde et spesielt politisk syn. Slik er det ikke akkurat nå. Og mye kan henge på hvor flittige og villige vi er til å trekke lærdom av hva vi nå gjennomlever, som en situasjon vi utvikler oss i.

Det springende punktet er å få vist at det som utvikler seg i dette mellomlandet er *levende materie*: en, i aspekter, død materie, som i andre aspekter er biologisk *organisert*. Men hva om *ikke* dette bare handler om karbon, oksygen og hydrogen atomene, men *alt* som er biologisk organisert?

Hvis så, betyr det at det 'biologisk organiserte' omfatter *alt* vi mennesker foretar oss som tilrettelegger for vår egen livsform? Nei. Det vi gjør for å *isolere* ting vi interesserer oss for—med sikte på å forstå og kontrollere det—ligger utenfor. Det samme gjelder når vi *ikke* har noe kontroll (v/døden).

Når vi allikevel gir oss ut på å arbeide med det som ligger utenfor livets iboende muligheter—som filosofi og vitenskap er eksempler på—er det ikke noe galt med det, dersom det ikke utelukker det mellomliggende, eller mellomlandet, og at dette i praksis ikke blir marginalisert, eller oversett.

Ting man isolerer—eller er hevet over—for å studere, eller ting man kanskje må være død for å forstå. Altså ting man, i og for seg, foretar seg mot bedre vitende, som dermed hviler (om enn ulikt) på *hypotetiske* forutsetninger: *hvis, såfremt, ifall...* men har vi egentlig noen alternativer? Må de utvikles?

Er det mulig å studere noe som vi er *nedsenket* i—uten å isolere for å kontrollere—og allikevel utvikle forståelse med vitale praktiske følger? Det er på bakgrunn av disse spørsmålene at man bør åpne for en alternativ lesning av *Ethica*: er Spinoza filosof? er han vitenskapsmann? hvorfor *geometri*?

Geometrien viser. Hvor langt går at an å gå med å utvikle innsikt og kjennskap gjennom å vise: vise ved å *peke*, vise ved å *gjøre*, veivise (m/kart og/eller forklaring) og demonstrere noe (dele følgerekker)? Fire betydninger av å vise. Det er en indre sammenheng mellom dem. Den er logisk.

Men den er også naturhistorisk. Og det er denne kombinasjonen—logisk og naturhistorisk—som det kan være meningsfullt å drøfte akkurat på dette tidspunktet i menneskehetens liv på jorden. Logikken er det *semiotiske* aspektet. Det historiske aspektet ligger i utviklingen av *livsformen*.